

Előfizetési díj.

Vidékekre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy órá helyben	1 frt.
Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogad-	
hatunk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Belső-számlateza 16. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékesb czikkek díjazatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

Nyitottári czikkok

garmond sora után 25 kr. fizetendő

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak
tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvez-
ményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22), Haase
stein et Vogler
Wallfischgasse Nr. 10.

ELOFIZETESI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1874 évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy órá	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

A földbirtok érdekében.

Mezőség, márcz. 22.

Nagy érdeklődéssel olvasók e t. lapok
hasábjain azon ismertető czikksorozatát, mely-
lyel a „Község, megye, állam” című röpirat-
tot (L—t) bemutató s míg egyfelől tagadha-
talan igazságnak tartjuk részünkről is az egész
munkán végig vonuló ama főcsmét, hogy a
haza jólétét csak is az államczélok teljes har-
monijára alapíthatja meg s e szerint nem a
toldás-földadás egyoldalú, hanem az összes érde-
kek tervszerű és összhangzatos munkája indi-
tandó meg, viszont alig vehető nekünk, a vi-
dék glebae adstrictus polgárainak, rossz néven,
ha a széleskörű ismereteket s egyszersmind leg-
magasabb államférfiúi belátást tanúsító derék
munka azon fejtegetései ragadták meg legin-
kább figyelmünket, melyek közgazdasági baja-
inkat tárgyalják s épen arra az eleven sebre

mutatnak rá, honnan majdnem minden calami-
tásunk leszármaztatható.

Távol legyen tőlünk, hogy avatatlansá-
gunkkal a nagy politika imminens kérdéseiben
akarnánk magunknak szót vindicálni, de ta-
lán még sem lépünk hatáskörünket át, midőn
azon állítást kockáztatjuk, hogy ama dissolu-
tionalis processus, mely politikai életünk majd-
minden ágazatában megindulandóban van, a
legnagyobb mértékben pénzügyi jellegű. Bele-
játszhatnak a személyi érdekek is; élesebbé
tehetik a nemzeti vétkes aspirációk; foko-
zhatják a törvényhozás mulasztásai — de min-
denek fölött alapjául szolgál azon kezdete-
gesség, melyben gazdasági viszonyaink mindez
ideig tespednek.

Hazánk, mely még csak sok idő és ál-
dozat után emelkedhetik az előrehaladott ipar-
államok sorába — ez idő szerint tulajdom-
lag a földmivelésre és ésszerű baromtenyész-
tésre van utalva. Mindenek előtt tehát arról
kell a törvényhozásnak gondoskodnia, hogy a
közigazgatás és igazságszolgáltatás épen e
szempontból teremtsék újra, hogy a birtokos
földjének a szó való értelmében szabad ura-
vá tétetvén, megindíthassa minden irányban a
rationabilis gazdálkodás munkáit s ez uton
teljesen kiaknázhassa ama gazdag forrásokat,
melyeket patriarchalis földmivelési rendsze-
rünk eddig csak felületesen ha érintett.

De ugyan miként lehessen csak gondol-
nunk is az ipar-gazdaság valóban jövedelmező
ágainak mivélésére, a gyümölcs-, a komoly
az intensív takarmány-termelésre, szóval a föld-
mivelési vegytan segítségével oly magas fokra
emelkedett gazdaság vitelére — mikor köz-
igazgatásunk, a mely nincs, igazságszolgáltatá-
sunk, a mely két-három évvel sántikál az ügyek
mögött, nem hogy segélyt nyújtana a birtok-
osnak ez irányú törekvéseiben, sőt inkább
tág tért enged, hogy a visszaélések és a tu-
lajdonjog megsértése állandóvá váljék, s a gaz-
da, ha a legszélesebb körű ismereteket szer-
zett is a magasabb gazdaság körében, kény-
telen az ugar-kényszer nyomása alatt és ame-
zei rendőrség teljes hia mellett, épen azt a
gazdasági rendszert folytatni, melylyel szülő-
nagyapja patriarchalis életét tengette.

más nap reggel lement szobájából a társalgó te-
rembe. A nap vidáman sütött a nyitott ablakok
eleibe kiszírtított redőnyökre. Anna atyja az asztal
előtt ülve gondtalan arccal olvasá a friss lapokat.
A kis Anna pedig járkált körülte a szobában s egy
kissé halványan nézett ki. Albert jó reggelt kívánt
neki, a nélkül azonban, hogy kezét nyújtana, nyájas
hangon kérdé, mint aludt az éjjel, s hogy nem vol-
na-e kedve egy kis sétát tenni vele a szabadba.

Anna előbb meglepetve nézett rá, de aztán
röviden igenlőleg felelt, s eltávozott öltöny, kalap
után.

Albert utána tekintett, karcsú alakja oly biz-
tossággal haladott tova, többé nem mint egy kis
erdei nympa, mely a fák levelei közt suhan el,
alig érintve lábujjhegyével a fűszálakat, hanem szil-
lárd léptekkel, tele önérzettel, s ruhájának minde-
redőzete szépségének egy részecskéjét tevő.

(Folyt. köv.)

Az arczképről.

(Folytatás)

A nagy mester méltó tanítványa: Van Dyck
iskolát és korszakot alkotott e téren. A mi eddigé-
s gyakran Tiziánról is hiányzott: az előkelő felfo-
gás, a merészesség mellett is mesteri részletezés, mely
nem válik hanyag bravourra s a jellemet izról izre,
minden oldalában, minden részében bemutatja ne-
künk: arra van Dyck ecsete vállalkozott. Az a lég-
kör, melyben az előkelő körök e nagy kedvence
mozgott s mely a művészeti szép érzékítéseinek any-
nyira kedvez: minden egyes művészt vonz, édesget
és elragad. Arcz és kéz, ruházat és háttér: egytől
egybe ama művészi gondra mutatnak, mely nem
árul el fáradságot, noha abba került. Mint Tizian
V. Károly, Velasquez IV. Fülöp, úgy van Dyck a
szerecséltlen I. Károly angol király kedvence
és barátja volt. Csak hogy e barátság, a vele járó
könnyelmű élet miatt, szomorú befolyással volt van
Dyckra... Számos műve közül: csak a legjobbakat
is megemlíteni nehéz. Ha egyéni hajlamot nyilvánít-
hatunk, úgy Ruthoen Mária, Goree gróf szegényi,

Erdőgazdaságunk is nem hogy jövedel-
met hajtana, sőt inkább — a rabló-rendszer
utjára térve — biztos a kílátás, hogy a mos-
tani állapotok mallett, nem is oly sok idő-
multán, odáig jutunk, hogy a törvényhozás-
nak nem lesz többé mit biztosítania s így a
haza töke-alapjaiból egy oly tétel fog kitérül-
tetni, mely teljesen biztosítva s ennek nyom-
mán az ipar szolgáltatára fontartva, mind a
haza polgárai, ming az adó utján, az állam
javára gazdagon gyümölcsözővé tételhetnék. E
részen is, természetesen, a közigazgatás és
igazságszolgáltatás ujratereztése hozhatja a
kívánt sikert elő — az ujratereztésnek azon-
ban, épen ezért, olyannak kell lennie, hogy a
vezetvél a közgazdasági czélokra alapít-
tassék.

De valamig a birtokosnak merő egy har-
czot kell a birtoktalanokkal vagy a mások
földjét s erdejét ingyen használókkal folytat-
nia; valamig korábbi idők rendeleti maradvá-
nyai, per fas et nefas, ma is mintegy törvé-
nyesítik a nyomoruságos állapotokat; valamig
az igazságszolgáltatás menetét ezer kibuvó
ajtó hátráltathatja s a közigazgatás nem hogy
segédkezet nyújtana a földbirtokosnak, sőt el-
lene munkál: addig valódi közgazdaságról szó-
lani sem lehet, addig általános ipar-gazdaság
létre nem jöhet, addig közvagyonosodás nem
létesülhet, hazai pénzügyeink rendbe nem jö-
hetnek, politikai állapotaink nem consolidálód-
hatnak.

Mi, a magunk részéről, a „Község, me-
gye, állam” ezen fejtegetéseit ajánljuk a ma-
gas kormány figyelmébe, de egyszersmind az
intézkedések mielőbbi fogantatását is elvár-
juk saját — de a haza érdekében is.

Z—l—i.

— A középpárt 21-iki értekezletén a párt
28 tagja jelent meg. Ghyecy Kálmán is jelen volt,
s azonnal az értekezlet megnyitása után szót emelt,
melegen megköszönvén a pártnak támogatását, —
attól érzékenyen elbucszott.

A kör elnöke Domabidi Ferencz lelkes szava-
ban viszonzá a fölcsólitást, kifejezést adott a párt

de gyönyörű leánya arczképét (a müncheni Pinako-
thekában) első helyre tennők. Az az érzélem, mely a
művész kezét vezérelte, midőn e nőt, a saját nejét,
ki oly készséggel, de már későn fölálodoza magát
érte, ábrázolá: egész tisztaságában ránk sugároz e
szemekből, melyek a közös szenvedést meghatóan
tükrözik vissza.

Rembrandt mindenben ellenlábasa van Dyck-
nak s csak abban hasonlók, hogy mindkető nagy
mester a jellemzésben. A mit a németföldi művész
a legválogatottabb, azt a hollandi a legközelebbi
eszközökkel éri el. Az igaz, hogy a légkör, melyben
mint művészek mozognak, ép egy különböző, mint az
melyben mint emberek éltek. Rembrandt a festészet
nagydemokratája, nagyobb mint Teniers, Ostade és Steen,
mert e genialis paraszt művészek megelégedtek az-
zal, hogy a magok fajta embereket úgy érzékíték,
mint vannak, míg Rembrandt mindenkit, élöket egy
mint holtakat, világi embereket egy mint szenteket,
olyanoknak tüntetett föl, a milyeknek korlátolt
hollandi képzelet világában megjelentek. S e vak-
merőségre, mely valóságos lázadás a művészet bi-
rodalmában, csak a félhomály nagy mestere, az opti-
cai csalódás bűvésze, a színezés nagy zermestere
vállalkozhatott, ki mérsékelt bomállyal a hatásos
fényével elkápráztatja szemünket s elhiteti velünk,
hogy az a hollandi parasztasszony nem más,
mint József s porban hentergő bábész gyerek csak-
ugyan Jézus, a megváltó.

Valóban kevés művész szab annyit föltélt a
a szemlélő elé, mint Rembrandt s keveset kell még
is oly föltétlenül elismernünk, mint épen őt...
Legszébb arczképei azok, melyek saját magát tűn-
tetik föl. Ez a nagy demokrata, nem épen aristoc-
raticus vonásait annyira szerető, hogy nem kevesebb,
mint hatvan példányban örökité meg azokat. Az
élet minden stadiumában, mint élet vidor ifjú és
komoly férfi, mint jómódu, gondtalan családapa és
szomorú, elszegényedett művész: vászonra és réztá-
lára varázsolá majd derült, majd bánatos arczvoná-
sait s ezekkel érzelmait és gondolatait... E művei
sajátosságos, sok tekintetben még zavaros s minden te-
kinetben titokteljes életének és jellemének hatástel-

érzelmeinek, mely meghajol azon hazafiai aldozat
előtt, melyet szeretett vezére a pénzügyi tárcza el-
vállalása által hozott, s melynek határtalan tisztele-
te és bizalma új állásában is követendő.

Ezek után Ghyecy Kálmán mindenkivel kezét
szorítva lelkes éljenzések között távozott.

Ezután következett a napirenden lévő fontos
kérdés megvitatása, melyet Huszár Imre egy a párt
további fontartására czélzó javaslattal nyitott meg,
melyet alant egész te jedelmében közlünk.

A javaslat ellen Mátyus Arisztid és Horváth
Gyula szólaltak föl, hangsúlyozván a kormánypartba
belépés czélszerűségét.

Az értekezlet azonban a Huszár Imre által ja-
vasolt következő végzést hozta:

„A középpárt megalakulásakor kijelentette, hogy
a legközelebbi jövő föladatának mindenekelőtt az
államháztartás rendezését, abban az egyensúly hely-
reállítását és a megingatott államhittel megszilárdí-
tását tekintti, mihez a közjogi kiegyezés törvényessé-
gét elismerő hazafias pártok közreműködését szüksé-
gesnek tartja.

Ezen óhajta oly alakban, — mint az, véle-
ménye szerint, legcélszerűbb lett volna, ez idő sze-
rint nem teljesült ugyan, azonban legégetőbb pénz-
ügyi bajaink sikeres orvoslására és a közhatal meg-
szilárdítására nézve reményt fél meríthetni azon kö-
rülmenyből: hogy Ghyecy Kálmán, kinek komáromi
választóihoz m. évi nov. hóban intézett nyilatkozata
szolgált alapul és indokul a középpárt alakulására,
s felsége kívánata folytán a pénzügyi tárczát elfo-
gadta. — E tényben a középpárt azon pénzügyi po-
liticai irány érvényesülését látja, melyért tagjainak
nagy része évek óta küzdött Ghyecy Kálmán vezér-
lete alatt.

A középpárt ennél fogva kinyilatkoztatja, hogy
Ghyecy Kálmán ezentul is teljes mértékben bírja bi-
zalmát a középpártnak, mely továbbra is az 1873.
évi december 11-én kijelentett elveinek alapján áll,
másfelől azon kormányt, melynek Ghyecy Kálmán
tagjává lett, mindazon — a korszerű és szabadelvű
haladás irányának megfelelő kezdeményezéseiben és
tetteiben, melyek a középpárt megalakulási nyilatko-
zatában kifejtett elvekkel összhangzásban vannak,
támogatni és gyámolítani fogja.

Mátyus Arisztid bejelentette kilépését a párt-
ból, e példát még néhány képviselő követ fogja.

jes illusztrációi. Legnevezetesebb műve tán saját any-
ja arczképe (a bécsi Belvedereben). Ezt a merő rán-
czokból álló arczot, ha tanulmányoztuk végre oly
szivesen látott ismerőseink közé szánhatjuk, mint a
milyenek — hogy lehető nagy ellentéthez folya-
modjunk — akár Palma Vecchio valamely örök ifjú
lányka képe, mely ama ránczok-borította arczról ama
szeretet és jószág sugároz ránk, melyből a nagy mű-
vészek oly kiváló osztályrésze jutott.

Velasquez, kinek ecsete a legforróbb szeszé-
lyekkel dicsekedhetett, a technikai genialitás nagy
virtuozsa. Egy előttünk függő vászondarabot, valamely
„ihletett” órájában nagy sebbel-lobbal fehérre má-
zolt be, itt-ott vörös és sárga foltokkal tarkázva.
Első pillanatra azt hisszük, hogy lisztel van behint-
ve s fejünköt csóváljuk. Aztán — hisz Velasquez
neve függ fölötté! — még jobban megnézünk: s
ime a fehérség érdekelné kezd. Egy újabb tekintetre
a fehérség alakot ölt... a vörös és sárga foltokból
egyes vonások válnak ki. Végre egy hosszabb tekin-
tet után előttünk van például Mária Therezia spa-
nyol főhercegnő, XIV. Lajos király későbbi neje
arczképe (a bécsi Belvedereben) ugy, a mint gyer-
mek korában élt és életének örövendett... IV. Fülöp
arczképét számtalanszor festé s mindenkor érdeket
tud kelteni e sápadt semmit mondó alak iránt. De
legkedveltebbek ama képei, melyek saját családját
tüntetik föl s a melyekben már sok a genre-szerű. E
kedves együgyűségükben rátartó pozsgás alakokban
rá lehet ismerni a kitüntetett és befolyásos spanyol
udvaronc elkenyveztetett gyermekeire.

Velasquez merész modorával — s ezt nem ha-
bozunk kimondani, hisz a szobrászat és építészetre
nézve Michel Angeloról is ugyanazt mondhatjuk —
sok tekintetben előkészíté a talajt, melyen az arc-
képfestészet a későbbi barokk korszakban hanyatlás-
nak indult. E korban midőn a hatás nyugtalansága
s a kivitel felületességeért az elven felfogás s az
erőteljes színezés már nem birt elegendő kárpótlást
nyújtani: egy kalandos multu, volt takács inas föl-
csap arczképfestőnek s csak hamar a század első
mestere lesz.

(Folytatás köv.)

Jövő számunk a közbeeső ünnep miatt pénteken jelenik meg.

A csiki atyafiakhoz!

A Budapesten lakó csiki székelyeknek már több ízben sikerült, a fővárost felkereső csiki ifjak szorgalmát és törekvését oly eredménnyel támogatni, hogy ezek mindennapi kenyerüket nemcsak tisztességesen keresik meg, hanem legtöbbször közülük szabad óráikban a főváros egyik vagy másik tudományos intézetét is látogatván, alkalmuk nyílt magokat a haza derék polgáira kiképezni.

Ily eredmények önzéstelen örömmel töltötték el a fővárosban lakó csiki székelyeket, s tudva, hogy az „összevetett akarat csudát tesz”: elhatározták egyletté tömörölni, hogy így magok között megosztva a teendőket, összegyűjtve a filléreket, jó akarat és egyesült erővel egy nyugtpontot alkossanak Budapesten, az egyáltalában szegény de tehetséges és szorgalmas csiki ifjaknak, hová ezek a főváros barátságátalan ezrei között bizalommal közeledvén, atyafiságos szeretettel, jó akaratú tanácsot és ha kell az első pillanatban anyagi segítyt is találjanak.

A fővárosban lakó csikiak hamanus tervök kivitelével nem késtek, és a m. k. belügyminiszter alapszabályait megerősítvén, az igazgató választmányt következőleg alakították meg:

Ambrus József vál. tag. Bartha Ignác egyl. jegyző, ifj. Boeskor Károly az egyl. titkár, Cseke László, Geczó János, Hidro László, György János vál. tagok, Kedves Alajos az egylet elnöke, Kovács Alajos egyl. ellenőr, Molnár József vál. tag, Macza György egyl. pénztárnok, Szabó Barnabás egyl. jegyző. mire az egylet működését mult évi július 1-sejével megkezdette.

A fővárosban lakó csikiak vagyis az egylet működő tagjai, azonkívül hogy az ifjak elhelyezésében tettleg fognak közreműködni, még pénzállozatot is hoztak: részünkről az egyletet körülbelül évi 300 frt jövedelemről kötelezendő aláírással biztosítván. Tettük pedig ezt szegény emberek, kik mindennapi kenyerüket munkájukkal keresik!

Ily kezdet után az igazgató választmány bizalommal fordul Csikszék népéhez és tudja, hogy meg fog érteni.

Hála a nagylelkű alapítónak! Csikszék már teljes fogymással bir, s a csiki ifju a városi iskolázatáshoz mért képzelhetlen csekély költséggel szerzi meg magának a műveltség azon legkevesbjét, mely szorgalom és kitartás mellett azonban magasabb kiképzésnek szolgálhat alapul. De a mennyire műveltségi, közgazdasági, nemzeti és emberiségi szempontból kívánatos, a testestől lelkestől magyar, szorgalmas és tehetséges székely ifjuság képzése: ez a csikiaknak szegénységük miatt épen oly lehetetlen is. És itt tisztelettel emlékeznünk meg Csikszék közönségének áldozatkészségéről, melyely vagyonát oly nagylelkűen fordítja a szegény tanuló ifjuság felsegítésére. De ne hitessük magunkat! A sok méltó közül, azon néhány ifju, ki e jótékonyaságban részesülhet, még csak egy fecske, mely tavaszt nem csinál. Csikszék és a hazának nem egyesekre, hanem egész művelt nemzedékre van szüksége; nemzedékre, mely a közjót mindenütt, törvényhozó teren és az ekeszárvánál, a bírói székben és az iparos műhelyben, észszel, tettekben szolgálja nemzedékre, mely gyümölcsözővé tegye és érdekeinket, napfényre hozza hegyeink elől a kincseket, értékesítő győgyforrásainkat s a székely nép vas szorgalmát. Fel kell ébrednünk százados álmainkból, hogy nyugot concurrentiája készen találjon, vagy eljön a szemes, eszes idegen és a székely egy szép reggelen idegen lett — otthon és vele idegen lett a magyar Erdélyben. De ne jósoljunk, tegyünk!

Széles utat kell nyitni az ifjuságnak, melyen az tömegesen juthasson, úgy a felsőbb műveltség, mint az ipar és kereskedelmi kiképzés terére, utat a főváros európai színvonalon álló tudományos intézetei, gyárjai és műhelyeibe, hogy azon sok derék fő és ép test, mely ma idegen földön vagy sehol nem talál foglalkozást és kenyeret: itthon a magyar haza javára értékesíthesse erejét és munkája gyümölcsét. Csak így remélhet a most szegény, nagyon szegény, Csikszék jobb jövőt, így foglalhatja el állását a nemzet kebelében, mely őt fia hazaszeretetének fogva megilleti; csak így felelhet meg azon nemzeti hivatásnak, melynek az összehasonlíthatatlanul jobb sorsnak örvendő testvér székely székekkel együtt, Erdély nem magyar ajku népei között századok óta felel meg.

A csikiak Budapesten alakult segélyző egylete megtette alakulása által az első lépést a nagy munkára, s most bizalommal fordul Csikszék népéhez, hogy az egyület budapesti tagjainak tehetségét fölmúlul további céljaira segélje. Jelszavunk „kicsivel sokat.” A budapesti tagok között már összegyűjtött, Csikban és később az egész országban gyűjtendő összegeket az igazgató választmány a szék bizottmányra, tisztsége, a csiki gymnasium tanárstábulára, kitűnő bizonyítványai által vagy más megbízható oldalról ajánlott szegény és szorgalmas tanuló ifjaknak a fővárosba való felszállítása, segélyezése s itt lehető kenyérbe helyezésére fogja fordítani. Így a derék ifju — mert másról az egylet nem fog tudni — aránytalan csekély költséggel a fővárosban saját lábára állítja, azontul „a maga szerencséjének leendő kovácsa.”

Az egylet működését egyelőre a lehetőleg főgymnasiumot végzett ifjak elhelyezésével kezdi meg, ahajlja azonban, hogy működését a kereskedő és

ipartanulók, — segédek elhelyezésére is minél előbb kiterjeszthesse, mit azonban csak nagyobb mérvű pártolás mellett fog tehetni.

Szinte így fogna és örömmel kiterjedni neve és működésében idővel az egész székelyföldre, ha törekvése a nemzet részéről kellő pártolásra talál. — Most azonban, hogy csak mi jaidulunk fel: jele, hogy nekünk fáj leginkább — Tegye meg tehát ezé-lunkért mindenki a mit tehet.

Szavazzon meg a nemes szék közönsége egy-letünk részére néhány alapítványt vagy határozott évi járadékot; ezt várjuk el minden gazdagabb város és falutól; hassanak oda a t. tisztség és szolgabíró urak, hogy minden község egyletünknek legalább állandóul pártoló tagja legyen; a t. előjáró urak gyűjtsék össze ki a mit ad; ne vonja ki magát, iparkodják a nemes ügyet mások által is előmozdítani minden művelt ember, és keressen fel soraival (Kedves Alajos a csikiak segélyző-egylete elnökének — Budapesten a várban, hová f. évi szeptember végéig az aláírási ívek is küldendő) ki egyletünk ügynökké elvállalni sziveskedik.

Mi különösen minden tisztelendő lelkész urat saját községében ügynökkünknek tekintünk s nem hisszük, hogy egy is találkoznék, ki a mi, vagy adakozó hivei szives kérésének eleget ne tenne.

Számítunk főképen a csiki tanfériak közreműködésére, kikről meg vagyunk győződve, hogy nemes célunk elérésében hatalmasan fognak támogatni.

A csikiak segélyző-egyletének igazgató-választmányá.

BELFÖLD.

[Torda, 1874. márt. 20.

Tekintetes szerkesztő ur!]

Mult havi nyilatkozatom szerint a cholera által árvaságra jutott szegény gyermekek felsegítésére az adomány gyűjtések még folytattatván: eredményét következőkben hozom nyilvánosságra:

László György 2 frt, Veress Károly 1 frt, Csegezi Mihály 1 frt, Lenárt Imre 1 frt, Solutziu Die-nes 1 frt, Imets Dénes 1 frt, Székely Miklós 2 frt, Csató Lajos 1 frt, Petrikás János 50 kr, összesen 10 frt 50 kr,

A Toroczko járási szolgabíró gyűjtő ivén: Toroczko bánya városából 12 frt 40 kr. Toroczko sz.-Györgyről 11 frt 76 kr. A Déce fügedi körjegyzőségéből 5 frt 20 kr. Lupsa községből 2 frt 50 kr, összesen 31 frt 86 kr.

A Görgény járási szolgabíró gyűjtő ivén:

A szolgabíróaság által Görgény-Szt.-Imrén rendezett tánczvigalomból tiszta jövedelem 8 frt.

Görgény Szt.-Imrén gyűlt bé 11 frt 31 kr, Üveg-Csűr 4 frt 14 kr, [Kásván 5 frt 11 kr, Görgény-Oroszfalun 1 frt 76 kr, Sóaknán 1 frt 80 kr, Sós-Szt.-Mártonba 80 kr, G. Adorjánba 60 kr, összesen 33 frt 52 kr.

A mezősegi járásból:

Az egerbegyi olvasó-egylet tánczvigalmából be-küldetett 23 frt, tehát összesen 99 frt 68 kr.

Miért is a kegyes adakozóknak a szegény ár-vák nevében halás köszönetemet nyilvánítom.

Miksa Elek
alispán.

Törvényszéki csarnok.

A kolozsvári királyi törvényszéknél 1874 márczius 20-án Szentiványi Gyula t. bíró, mint elnök s Bodor László kir. alügyész, mint közzvádó közreműködésével a következő nyilvános végtárgyalások tartattak.

1. Simon Mari s társai ellen lopás bűnjényért, A mult év őszén a helyi rendőrség egy Simon Mari nevű czellengő cigányt csipett el, kinél egy pár lopott ezüst kalán találtatott. A nyomozat alatt kiderült, hogy nevezett nő azokat, mint kőpor hordó lopta el Rupecz Simonné konyhájából. Eközben azonban Somodi Péter nevű s a „sáncz alatt” korosmát tartó egyén jelentkezett, s beadott még hat ezüst kanalat, a melyet Simon Mari s férje tettek hozzá pálinkáért zálogba, s a melyeket ő, miután megtudta, hogy Simon Mari ezüst kanál lopásért le van tartoztatva, szintén gyanus uton szerzettéknek tart. Erre Paskuj Juon (vádolt nő férje) is befogatván, beösmerték, hogy a 8 db. ezüst kanalat ők részint egyesült erővel, részint külön-külön loptak Parády Kálmán, Reinhold Jozseftól és még általuk megnevezni nem is tudott helyekről, s adták Somodi Péternek, ki ha nem is tudta, de gyaníhatta, hogy azok lopottak. Somodi Péter azonban azt állítja, hogy ő ezt nem gondolta, mivel vádlottak azt állították, hogy azokat az utcán itt is ott is találták.

A királyi közzvádó kérte, hogy lopás bűntényért Simon Mari 1 1/2 évi, Paskuj János egy évi súlyos börtönre ítéltesse, Somodi Péter pedig lopás részesülésért hat hónapi börtönre. A királyi törvényszék Simon Marits öt, Paskuj Jánost négy havi súlyos, hetenként egy börtöl szigorított börtönre ítélte, Somodi Pétert pedig — miután a kárt — mielőtt a bíróság tudomására jött volna bűnössége, jóvátette, a vád alól felmentette. Az ítéleten Simon Mari s Paskuj János, valamint rájuk néve a kir.

közzvádó is megnyugodtak, utóbbi azonban Somodi Péterre néve fellebbezett.

2. Bereczki Nyikuláj s társa ellen súlyos testi sértés bűntényéért folyó év január 8-án Korpád községében Bereczki Nyikuláj, Szimonás Juon és Kosognyán Gligor a korosmában összeveszvén, Szimonás Juon onnan eltávozott, a más kettő erre utána futván Kosognyán egy bottal fejbe vágta, s Bereczki Nyikuláj hajánál fogva megragadván föléből egy darabot leharapott. A végtárgyaláson megjelent szakértő dr Szócs Emil törvényszéki orvos, kinyilvánítja, hogy a fűlsértés ugyan munkaképzetelenséget nem von maga után, a törvényszéki orvostan értelmében azonban, az a súlyos testi sértések közé tartozik. A kir. közzvádó indítványában kérte, hogy Bereczki Nyikuláj a súlyos sértés vádja alól mentes-sék fel, mivel a sérelem csekély és feltűnő csontki-tásnak nem vehető, s itéltessek el könnyű testi sér-tésért egy havi fogságra, s Kosognyán Gligor ugyan-azért szintén annyira. Védő Poloz Rudolf ügyvéd csatlakozik a kir. ügyészi indítványhoz. A kir. tör-vényszék Bereczki Nyikuláj a súlyos testi sértés vádja alól felmentve, könnyű testi sértésért két havi fogságra s Kosognyán Gligort egy havi fogságra ítélte el, mely ítéleten mind a vádlottak, mind a közzvádó megnyugodtak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, márczius 24. 1874.

— A helybeli lövöldét kedvező idő esetére — mint halljuk — Husvét első napján nyitják meg, a jelen lödény tartamára a lödijakat is a tavalyihoz képest tetemesen le fogják szállítani.

(S.) Forestier Pál, Augiernek ez a mély pszichológiával, de annál kevesb színadiassággal irt színműve tegnap (márcz 23) nagyon csekély közön-ség előtt került elő az idén először. E. Kovács Gyula játszott a czimszerepet, Németi Irma pedig Clers-né Léat. Mind a kettőnek az egész játéka, me-sse tulhaladta azt este többi összes szereplőit: Kovács Gyula oly melegséggel, olyan bensőséggel, olyan igazsággal adta vissza, különösen a 3-dik fel-vonásban Forestier Pál fájalmát, belső küzdelmeit s kétségeit, hogy még töle is csak ritkábban hallunk ilyen igaz hangokat. A Németi Irma játéka már inkább szép volt, mint igaz; mindazonáltal, habár egy-egy helyt hidegen hagyott fájdalma s bizonyos Németi Irmánál sajátos hanghordozás következ-tében az érzelem nem látszott is igaznak, mégis egyes mozzanatokban igen szépen — például a 3-dik fel-vonásban, — hatással (mert melegséggel) játszott. Az est többi szereplői közül Follinus Hermin Camillában csak addig volt otthon, míg a tisztán naiv leánykát fel nem váltotta a szerelmében ön-magát feláldozni szándékozó magasatos nő, ki előtt férje örült szenvedélye, kétségbeesése és fájdal-ma is porba hull; mert itt ma is mint mindig cserben hagyta Follinus Hermint organuma és ta-nulmánya egyaránt, melyeken már a kevésbbé nagy drámai erő is kívül esik. Szentgyörgyi Forestier Mi-hály tette majdnem élvezhetlenné annyit és any-nyszor incriminált modoros egyhangu hanghor-dozásával és feszélyes mozgásával. Szentgyörgyi-nek általában, úgy látszik, a kiválólag u. n. jellem-szerep, kedélyes apa és némileg némely faja az in-trikumnak esik össze egyéniségével, tanulmányai és hivatottsága körével; míg ellenben a melyebb ér-zelmű drámaiaig mindjárt kihatja őt még a termé-szetességéből is, s ha egyszer felhuzta a cothurnust: nem is veti le többé. Körösmerei egészen helyén volt a szögletes, hódításaiiban oly szerencsétlen Beau-bourg Adolf szerepében.

— A „Hillária” dalegylet a husvéti ünnepek alatt hangversenyt rendezend. A műsor érdekesítése tekintetéből több kiváló szereplő közreműködése nye-retett meg.

— A Kolozsvárt állomásozó közös katonaságnak ma nagy ünnepe volt. Az ő felsége 25 éves uralkodásának jubilauma alkalmával lefolyt 25 év alatt háborukban részt vett katonák számára alapított érdemelek osztattak ki; az összes helybeli katonaság diszben nagy négysszögöt képezett a főterén sköz-ből a tisztikar az érdemjellel rakott asztal körül foglalt helyet. Az ünnepélyt Drexler tábornok érezes hangon elmondott, lelkes beszédével nyitotta meg, melyben kifejtette az ünnepély jelentőségét s ő felsége me-leg köszönetét tolmácsolta azoknak, kik uralkodása alatt a csatákban részt vettek, beszédét a katonaság hármas „vivát”-ja kísérte. Ezt követőleg a tá-bornok egyenként mellére tűzte az érdemjelt a sor-ban álló tisztek s általában különböző, a csaták alatt katonai szolgáltaiban volt katonai egyéneknek. Az ünnepélyes actus alatt a zenekar játszott, míg végre a vídám induló mellett a katonaság elmozlott. Csak egyet nem értettünk az egész ünnepélyből, azt t. i. miért nem vett abban részt a honvédség is, mint a közös hadsereg kiegészítő része?

— Az egyetem állattani intézete számára az illető tanár egy rendkívüli szép orosz lányt szerzett meg Vukováról, egy állatszelídítőből. A jobb létre szenderült szép példány. mely kitömvé fog nálunk diszleni, tegnap valóai csodahírek terjesztője volt vá-rosunkon. A szállítónál ugyanis a csomag véletlen-ségből felbontatván, szélteben beszélték, hogy egy buldog fejű, emberkezű, halfarku sárkány érkezett tengerentúlról. A „szemtanuk” tudósításai egy kissé bizonytalanok.

— Posta-ügy. A nagyméltóságú földmivelés, ipar és kereskedelmügyi m. kir. ministerium f. é. márczius hó 7-én 2199 szám alatt kelt magas rende-lete értelmében f. év április hó 1-jétől kezdve a pénzes levélborítékok forgalomba hozatnak. Folyó évi április 1-től kezdve minden egyes m. k. postahiva-talnál és postai értékgjegyek árusítóinál külön pén-zes levélborítékok darabonként egy osztr. ért. krajezár-ért fognak árultatni. Ezen intézkedés czélja az, hogy a közönségnek módja és alkalmá legyen oly boríté-kok megszerzésére, melyek kisebb összegű papírpénz és bankjegy czélzserű s lehető biztos befoglalására alkalmasok, s a mellett alak s más kellék tekinte-tében a postai szabályoknak megfelelnek. Azért ezen borítékok használata nem kényszerű, hanem a felek tetszésére van hagyva, kisebb mennyiségű papírpénz és bankjegyküldeményeit ezen borítékokba zárva föl-adni, vagy e czélra más a postai szabályoknak meg-felelő borítékokat használni. A pénzes levélborítékok „Magyar kir. posta” viznyomatu felirattal vannak megjelölve. Az ily borítékokba helyezett pénzküldé-mények lezárásához, ha pecsételve „állítélagos” ér-téknyilvánítással adatnak föl, — két, azon szöglet-helyre, hol a két borítékszárny összeér, alkalmazott pecsétlenyomat elegendő. Nyitva a postánál megol-vasott pénztartalommal fölpadót, és ilyenmő boríték-ba zárt pénzes leveleknél a postahivatal ellenőrző pecsétje a borítékszárny mindkét végén, a feladó ma-gán pecsétje pedig a két hivatalos pecsét közé al-kalmazandó. A másféle borítékokba zárt küldemé-nyek borítékolása és lepecsételésére nézve az eddigi szabályok ezental is teljes érvényben maradnak, vagy is azok ezental is öt pecséttel látandók el. Miről a közönség ezennel értesítettik. N.-Szeben, 1874. már-czius 20-án. A m. k. postaigazgatóságtól.

— Gyulafehérvárról, írják: Az itteni ka-tona tisztikar a várparancsnok Kráich József név-ünnepeken ünnepélyes alkalmából, e hó 18-án a ka-tonatiszti kasinóban műkedvelői előadást rendezett. A kiűnően sikerült vígjátékok előadásán a városiak közül is szép vendégkoszorú jelent meg. Fogarasi Mihály erd. püspök, szintén végig nézte az előadást.

— Torda városa, mint a „M. Polg.” írja, sajtópórt indit lapunk szerkesztője ellen, „ki — ugyane forrás szerint — több valótlán s a tordai polgárokat mélyen sértő cikket adott közre.”

— N.-Szeben városának a napokban érde-kes vendége lesz, s ez Bendella Teophil bukovinai érsek és metropolita.

— Évszázados ünnepélyek. A folyó évben két saecularis ünnepélyt tartanak Olaszországban és pedig Michel Angeloért, ki 1474 ben született és Petrarcáért ki 1374-ben halt meg. A Florencből kikerült ünnepi program megállapítja, hogy Micéel Angelo emlékére, kinek születésnapja bizonyosan nem tudatik; egy ezután meghatározandó napon Florenz várossa ki fog világíttatni.

— A tengerről. Algirből távirják a „Times”-nak márczius 14-ről: „Laconia” angol gőzhajó teg-nap Alexandriából 278 algiri zarándokkal, kik Mék-kában voltak, ide érkezett. A zarándokok beszélik, hogy Tunisban, mielőtt még felszedték volna a horgonyokat, egy roppant hullám 117 embert sepert le a hajó fedélzetéről, kik a tengerbe veszték.

— A japánok vallásügyi dolga. A japánok újabb időben minden irányban előre haladnak, s így vallásügyi téren is igen nevezetes események történ-tek. Japánban általánosan elterjedt vallás a Budd-haismus, s a haladáspárti Mikado most elrendelte, hogy ezental minden Buddha-lelkésznek vizsgát kell letenni. A ki nem teljesíti e köteleltségét, annak el kell hagyni a papságot, s valami más polgári fog-lalkozás után nézni. E rendelkezés következtében na-gyon megfogott a tétlen papok száma, s nagyban emelkedett a papság tekintélye. Természetesen ezután szigorú vizsgát állanak ki a lelkészjelöltek is, kik-nél a tudományban jártasságon kívül megkívánatik a harmincz éves életkor is. A műveltebb osztályok különben Japánban nem a Buddhaismus, hanem az ugynevezett Sinto kultusz követői. E kultusz mintegy észvallás, mely az istenben való hitet kizárja. Célja e vallásnak a hazaszeretet, s a közigy iránti érde-keltséget felkölteni és föntartani.

— Bonmot. Egy ötleteiről híres elsőrangú államférfiúról beszélük, hogy a koalicionális kudarcz alkalmából a következő szavakat intézte a királyhoz: „Felséges uram! Szílvágy úgy járt el, hogy lehívtá felségedet egy dejeuner á la fourchette borjuszete-lekkel s midőn felséged a meghívásnak engedett, ki-tűnt, hogy a borjuk még legelnek.”

— Mulatságos pör tárgyalatott a napokban, a mühlhaussini békebíró előtt. Negyedik eset volt ez immár, hogy a békebíró közbenjárását igénybe vették. Egy szabó ugyanis a nála megrendelőnek pár nadrágot és mellényt készített, melyhez kelmét is ő adott. Az uri egyéniség azonban megtagadja a ruhák elfogadását és kiűzetését, minthogy ezek nem illet-tek testéhez s a kelme sem felelt meg az általa ki-választott mintának. A kelmék összehasonlításából csakugyan kitűnt, hogy a készített ruha kelméje ha-sonlíthatatlanul silányabb és értéktelenebb a mintánál azon kifogását azonban, hogy a ruhák nem találak testéhez, próba által kellett igazolnia. Egy mellék szobába vonult tehát felöltendő új öltönyt s midőn azzal a kihallgatási terembe megjelent, általános ka-czaj tört ki. A szálás férfiú csak apró léptekben sa-

tálhatotts ha meg akart volna hajlani, nadragának minden pillanatban bekövetkezhető szétrepedését kockáztatá: melléye pedig nyaka mögött hosszú csőben végződött. Több bizonyíték ennél nem kívántatott s a szabó keresetével elutasítván, a perköltségekben is elmarasztaltattott.

— **Meghívás!** Miután az első gyergyói közszékutató társaság érdekében az alább jegyzett fontos intézkedések végrehajtását a decemberi rendes közgyűlésre halasztani nem lehet, alatti irt ideigl. igazgatóság az igazgató tanács egyetértésével folyó évi április hó 8-án a társulat székhelyén Gy.-Ditróban tartandó rendkívüli közgyűlés egybehívását meghatározta, melyre a részvényes tagok azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a szabályok 35. §. értelmében, vagy személyesen megjelenni, vagy a 36. §. megszorítása mellett, hogy egy részvényes is tiz részvényénél többet nem képviselhet, szabályszerű felhatalmazással magokat képviseltetni sziveskedjenek. A közgyűlés tárgysorozatát tessék: 1. A m. k. kereskedelmi ministerium által jóváhagyott alapszabályok kihirdetése. 2. Az ideiglenes igazgatóság kimerítő jelentése az eddigi ügykezelésről a gyűlés napjáig. Harmanecok György bányanagy és Stahr Deonis bánya tanácsos és a bécsi földtan-intézet al-elnökének jelentéseivel. 3. A számvizsgáló bizottság által megvizsgált számadások béterjesztése és felülvizsgálása. 4. Javaslat 100 új részvénynek kibocsátásáról, s ezzel kapcsolatosan a hátrálék részvényi illetékek befizetéséről, hogy a részvényivek kiosztása eszközölthetessék. 5. Az állandó társulati tisztviselőknél, igazgató tanácsnak, és számvizsgáló bizottságnak megválasztása. Gyergyó Szárhegyen 1874. márcz. hó 10-én. Az ideiglenes igazgatóság nevében: Császár József, id. igazgató. Dezső Mózes pénztárnok.

— **Füst dohány helyett.** Virginia Cityben azon tervvel foglalkoznak, hogy a szivarokat és pipákat elhagyva, ezek helyett a gázgyár intézetekhez hasonló módon a legfinomabb dohányfűst számára gyárakat állítsanak s a füstöt csöveken keresztül magánházakba és kávéházakba vezessék; a csöveken pedig borostyánkő szopókákkal tömlők alkalmaztatnának, a füstfogasztás is gazometerszerűleg ellenőriztetvén. E terv felfedezője éppen nem látszik időhiányban szenvedni.

— **Táborszky és Parsch** kiadásában megjelent s hozzánk beküldetett „Goldene Melodien Krone”, kedvelt dalok, operák és népdallamok gyűjteménye. Zongorára dolgozta Bayer F. A beküldött 2. és 3. füzet ára 80—80 kr. o. é.

— **Comenius sirja.** A nagy paedogóg nemrég tartott jubileuma alkalmával egy esch tanítóegylet felhívta az amsterdami tanácsot, hogy az ő sirjáról gondoskodjék. Sok irás s tudakozódás után kisült, hogy Comenius nem Amsterdamban, hanem Naardenben, egy Amsterdambhoz közelfekvő városkában, van eltemetve s pedig egy ma már katonai iskolává alakított régi templomban. Egy esch tanítóegylet „Svatodor” külön e végett kiküldötte egyik tagját, hogy Comenius sirja s sírköve fölül teljes bizonyosságot szerezzen.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** A Münchenben megjelenő „Freie Landeshote” a következő farsangi élezcet közli: Tegnap este az udvari sörház egyik szolgáján az a szerencsétlenség esett, hogy egy hordó máreziusi sörbe esett. Másnap a hordót őrösen, a szolgát abban esőndesen alva találták.

— **Ez is számla.** Az egyesült államok kongressusa előtt jelenleg a következő ritka hadkölségi szemle szerepel. dr. Zacharia a fontos szolgálatért, melyet a polgári háború szövetséges hadseregében, mint tyukszem operateur töltött, 46,000 dollárt követel. A különös igény fizetek irományai által van támogatva.

Szerkesztői posta.

— **V. E. urnak Nagy-Enyed.** A cikkről csak akkor nyilatkozhatunk, ha egészen kezeink közt lesz. Egyelőre annyit, hogy a nagyon terjedelmes dolgozatokat igen bajosan tudjuk közre adni.

Kivonat a „Hivatalos Értesítő”-ből

— A naszdóvidéki iskola alap belső telkei Nagy-Osán községben máj. 1-én örök áron el fog-
nak adni.

— Mara Sándort a „Transilvania” bánya mű-
ből illető járandóság apr. 27-én Vulkán községében el fog árvereztetni.

— Paál József néhai kolozsvári orvos hagyatékának ügygondnokul Deák Pál nevezetett ki.

— Özv. Brezina Jánosné hagyatékára részére ügygondnokul Haller Rezső ügyvéd nevezetett ki.

— Bazeka-Madarason 1867-ben elhalt Pécsi György utóda Pécsi Rózália egy évi határ-ido alatt jelentkezésre felhivatik.

— Laborfalván 1873-ban elhalt Berde Antalné ingatlan vagyonához az örökösödési jog 45 nap alatt érvényesíthető.

— Körner József k.-fehérvári kereskedő ellen nyitott csőd a hitelezők kielégítése folytán megszüntetett.

— A marosujvári sóbánya hivatalnál egy szer-
tárnoki állomásra pályázat van hirdetve.

— A n.-szebeni pénzügyigazgatóságnál egy tit-
kári állomás betöltendő.

— A hosszufalusi kir. járásbírósnál az al-
bírói állomás betöltésére nézve pályázat nyitattott.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Budapest. márcz. 24. 10 ó. 20 p. d. e.
Érkezett márcz. 24. 10 ó. 46 p. d. e.

Az új kormány tegnap délben bemutatta magát mindkét házban. A képviselőház előtt, valamint a karzatokon roppant tömeg volt, mely lelkesülten üdvözlé a minisztereket, kik a képviselőházban zajos éljen-zéssel fogadtattak. Bittó elmondá a válság folyamát, röviden körvonalozta a kormányra várakozó tevékenységet, felelte a ház támogatását. Azután Irányi és Simonyi Ernő megtámadták az új kormányt, melyről Tisza Kálmán elismerőleg nyilatkozott. A felsőházban szintén Bittó beszélt. Este a Deákpárt értekezletet tartott, melyen Hyczyz rendkívül loyális nagy hatású beszédet tartott. Bartal szintén beszélt. A képviselőház ma választja meg az elnököt; Perczel Béla megválasztása biztos. A balközép az elnökségre Váradí Gábort, az alelnökségre Tisza Lászlót candidálta. A Deákpárt elnöke Gorove lesz.

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcs-termelés érdekében.

(Szeremley Lajos javaslata az Erdélyi kereskedelmi és hitelbank t. választmányához.)

Tekintetes választmány!

Ha látjuk azt, hogy a művelődés terjedelmével mily fokozatos versenyt tart a nemes gyümölcsök kereslete s ha számbavesszük azt, hogy a nagyban termelés elvének alkalmazása mennyire meghálálta magát a gazdasági iparágak mindazon térein, melyekre az kiterjesztett, annyival kevésbé lehet elfojtanunk egy bizonyos nemét a csodálkozásnak a fölött, hogy kertész gazdáink figyelmét nem vonta magára a nemes gyümölcsök nagybatermelésében kinálkozó igen jelentékeny és biztos haszon, mert bér-
czes vidékünk természeti viszonyai és önkéntes művelésük sikerei ezt félreismerhetlenül szembetűnő s mert közlekedési eszközeink hiányában eddig ural-
kodott akadályá tényleg már működésben levő vas-
utaink által el van hárítva.

Mindazon okok, melyek hazánk Királyhágón inneni részét a bortermelés és állattenyésztés par excellens hazájává emelik, még sokkal hangosabban követelik a nemes gyümölcsök termelésének fölkarolását, miután tapasztalati példák által minden kétségen felül be van bizonyítva az, hogy a mérsékelt égály gyümölcssei sehol oly tökélyre nem fejlődnek, mint éppen nálunk és oly bőterméssel még a Királyhágón túli részek televényes homok talajában sem fizetnek. Ezek dacára kertész gazdáink legkitünőbbjei, Nagy Ferencz, Tisza László, a gazdasági egyet., b. Kemény István, br. Apor, gr. Kun Gothárd, a fehérvári püspökség, gr. Csáky kert (Zalasdon), Váradí, Dobay, b. Paget, b. Bánffyák, gr. Mikó, Veress Ferencz stb még mindig az ex omnibus aliquid, ex toto nihil elvének vitiosus circulusában forognak s talán együtt sem volnának képe-
sek téli gyümölcsseink legterjedtebb fajából csak 100 mászat a piacra kiállítani. De azért legkegye-
letesebb tiszteletünket érdemlik meg ők, kik a gyümölcsészetet, mint saját egyéni és minden esetre igen nemes élveik forrását mivelték, hazánkba a nemes gyümölcsök minden fajait importálták, meghonosították, azok hasznosságát értékét kipihalták s ezáltal magukban és üzleteik tanúságaiban a pomolo-
giai tapasztalatoknak egy olyan bő és gazdag tár-
házát egyesítették, mely már saját medreit betölt-
vén, szükségképen kifoly belőle a nemzetgazdasági
érdekekre való számítás.

Ezen indokra méltóztatassék visszavezetni azt, hogy bennem megfogantott egy, a belföldi fogyasztás szükségének megfelelő gyümölcsstermelés létesítésének eszméje. S hogy annak valóítására éppen a maros-vásárhelyi kereskedelmi és iparbank tekintetes választmányának hazafiságához fordulok, ezen bátorságot mentse ki az, hogy az alsó-rakosi uradalom birtokában az alább teljes tisztelettel kifejtendő okoknál fogva a tisztelt bank arra kiválóan hivatva van s mert az ügyeit jelenleg intőző derék és hazafias férfiak mindenikéről meg vagyok győződve, hogy teljes mértékben alája van vetve azon hazafias érzelmek befolyásának, mely bennem oly fájdalmasan megszólal, midőn látom, hogy tejjel, mézzel folyó hazánk nyers gyümölcsökre évenként százazereket ad azok kezeibe, kik ezen együgyűségünkért kinevetnek

bennünket. Meg vagyok győződve, hogy a tisztelt bank saját anyagi gyarapodásának czélja mellett annyira szíven viseli a közjólét érdekait is, hogy kedves és hazafias kötelességei közé számítja annak előmozdításáért meghozni minden áldozatokat, melyek hivatásával nem ellenkeznek és erejét tul nem haladják. Most midőn állattenyésztésünket a fogarasi ménestelep beállításával a magas államkormány érdemleges pártfogásába vette s bortermelésünk intensív és extensív fejlesztésén a pinceegylet oly hatálylál működik, hazánk termelési erőinek a természet ujjmutatásai által oly félreismerhetlenül kijelölt mindhárom irányban leendő kifejlesztéséhez gyümölcsészetünknek a kereskedelmi szempontok követelményeihez való idomításán kívül semmi egyéb nem hiányzik. Az ezen termelési iparág fölkarolásának, méltatásának és rendeltetéséhez képesti okszerűbb kezelésének kezdeményezésében a közgazdasági érdekeinknek teendői igen fontos szolgálat érdemét annyival kevésbé engedheti át a tisztelt bank másnak, mert a mellett, hogy mint gazdaszatunk gyarapításának egyik szaktényezője, erre első sorban hivatva van, s valóítására a már érintett körülménynél fogva a legkedvezőbb helyzettel rendelkezik, egy oly mesésen háládatos vállalatot nyer általa, mely egy tüke törlesztési leghosszabb időköri jóval túlhaladva az aránylag csekély befektetést legalább is 300 %-al fogja évenként visszaszolgáltatni.

Nem szükséges a tekintetes választmány előtt tüzetesebben vitatnom Alsó-Rákos talajának fatermelő hatalmas erdőit. De nem egyedül ez a körülmény teszi azt olyannyira alkalmassá egy nagyszerű gyümölcsstermelési vállalatra, mint inkább az, hogy azon vállalatához szükséges épületek készletben vannak, hogy a vasutnak oly közvetlen közelében van, mint egyetlen más hason természetű birtok sincs s hogy a víz, olcsó deszka, a csomagoláshoz szükséges sebben egyesíti magában mindazon első, második és harmadrendű tényezőket, melyek mellőzhetetlenül szükségesek s a melyek egyikének vagy másikának hiánya a beszerzésre szükséges idő, fáradság vagy pénzállozat által lényeges különbségeket idéz elő egy ilyen vállalat jövedelmezőségének arányaiban. A tömör, kellően száraz és eléggé tágas főépület közvetlen közelében itt a fatenyésztetre legalkalmasabb talaj az egészen sajátjának tekinthető vasut által a continens minden piacával érintkezésben, a víz, olcsó napszámok, olcsó deszka és ingyen famoha bőségének kellő közepében a felettebb kedvező helyzet ujjmutatásai ellen elkövetett vétség vádjá nélkül nem lehet megvenni a természetől azon segéd eszközöket, melyeknek birtokában, hogy a ráfordított gondot és költségeket sokszorosan vissza fizeti: örök törvényeinek rendszerességével kezelsedik.

A mint már fentebb említeni szerencsém volt, Királyhágón inneni és túli kertészeink az ex omnibus aliquid elvének hódolva törekvéseik eredményeit soha sem voltak képesek a fogyasztó nagy [közönség] érdekeivel találkozhatni. A gyümölcsfogyasztás rendszerében ugyanis ugyanazon jelenségek észlelhetők, melyek a borfogyasztás terén már változhatatlan törvény érvényére emelkedtek, t. i. a mily mohón tapad a fogyasztó a már egyszer megkedvelt minőséghez s a mily híven fogyasztja, ha kellő mennyiségben bírja azt, ép oly közönyös azon egyébiránt még sokkal nemesebb vagy jobb termények iránt is, melyekhez ritkábban juthat s melyekről nem bizonyos, hogy állandólag rendelkezése alatt fognak-e állani.

Ez az oka, hogy mint legtömegesebb fogyasztók a főváros közönsége a környékében legnagyobb mennyiségben termelt Török Bálint (Rother Stettiner) almát vette állandó használatba, s hogy midőn az abból piacra hozott mennyiség nem elégítette ki többé szükségleteit, az Alsó-Ausztriában és Csehországban kellő mennyiségben fölaltalt Masánczik vette határozott pártfogásába s a már az ezen fajból rendelkezésére álló készletet is meghaladó igényeivel a tiroli almát kereste föl és fogyasztja a legnagyobb élvezettel.

A főváros fogyasztásának azon szabályosságából, hogy a fő forrásoktól mindig a még bővebbek felé törekszik, s hogy ezen törekvésében izlése finomodásának legalább annyi jelét adja, a mennyi különbség van a már említett Török Bálint és a tiroli alma közt, teljes biztossággal lehet következtetni arra, hogy a mint egy amazoknál nemesebb alma kellő mennyiségben megjelenik: a piacot azonnal meghódítaná. S ha valakinek arra hatalmában van az alkalom s az évenként legalább 40,000—50,000 netto jövedelmet biztosít, viszonyaink között alig foghatna valamely háládatosabb vállalatba.

A már eddig mondottakból méltóztatnak észrevenni, hogy egy nagyobb mérvű s ha szabad úgy szólanom, országos gyümölcsstermelés rendszeres fogyasztója gyanánt fővárosunkra célozok. A tekintetes választmány kebelében létező kitűnő szakférfiaknak nem akarok praepjudicialni azon fysiologiai okok fejtegetésével, melyek a főváros közönségét egy kellő mennyiségű nemes gyümölcs készlet állandó és rendszeres fogyasztásának biztosítják, sőt arra napról-napra mindinkább kényszerítik. Csak ennyit bátorodom erre vonatkozólag megemlíteni, hogy a tulnyomóan állati és műtermékekkel való

táplálkozás naponkénti fokozódása mellett folytonosan öregbednek azon aránynak mérve is, melyeket az avval élők természetes növénytáplálékok fogyasztása által szükségképen kénytelenek kiegyenlíteni. Hogy ezen természeti kényszernek mily mértékben van alávetve a főváros közönsége s mennyire igyekszik azt kielégíteni, eléggé bizonyítja a saját statisztikai hivatala által a múlt évről 139. szám alatt kiállított s teljes tisztelettel eredetiben mellékelt kimutatás, mely szerint csak négy és éppen nem a jelentékenyebb közlekedési eszköz útján a múlt 1873-ik évben 83,937 vām mázsa idegen gyümölcs szállított a fővárosba. Ha ezen mennyiségből leszámitjuk a nyári gyümölcsök korszakában érkezett 28,686-ot, még mindig 55,251 mázsa téligyümölcsnek fogyasztása iránt van biztos adatunk.

A mennyiben azonban világosan emlékszem, hogy 1868-ban, midőn ezen eszmével még foglalkoztam, különböző utakon, de a legmegbízhatóbb forrásokból nyert s többi már birtokomban nem levő adatok szerint 120,000 mázsán fölül szállított téli nyers gyümölcs a fővárosba, a jelenlegi és átlagos fogyasztást biztosan becsülhetni kerek számban 100,000 mázsára. (Számításom kívül hagyom itt a környék passionatusai által termelt nemesebb fajokat, mint a melyek nem vitetnek piacra, sem a közös, Czegléd, Kecskemét stb. által szolgáltatott temérdek pogácsa almát nálunk magyar tányár, vagy édes teelől, mely a nemes gyümölcsök társaságából száműzve csak a proletariatus kegyeire s a konyha szükséglet fedezésére van utalva.)

(Folytatás a köv.)

A nagy-enyedi piac árai márcz. hó 20-án a. ausz. mérő Tisztabuza 6 fr. 25 kr elegybuza 5 fr 30 krajczár, rozs 4 forint 80 krajczár zab 1 forint 60 kr pityóka 2 frt 25 kr. Egy mázsa szalonne — fr — kr. Egy font disznózsír — kr. Egy kurborsó 16 kr. lencse. 24. kr. paszuly 18 kr. Egy mázsa kenyérliszt 13 frt Egy font marhahus 20 k

— A szamosujvári piac árai márc. hó 21-én 1873. Alsó ausz. mérő. Tisztabuza 6 frt 24 kr Rozs 4 frt 66 kr. Elegybuza 4 frt 80 kr. zab 1 fr. 72 kr. Széna 2 ft. 20 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 13 frt. 30 kr. Marhahus fontja 20 kr. Konyhaliszt 12 kr. Borsó mérője 28. lencse 20, paszuly 22 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Márcz. 20-én 5 % Metalliques 69.70 frt. 69.44 Kamat — 5 % Nemzeti kölcsön 73.70 frt. 1860. Kölcsön 103.50 Bankrészvény 966 Hitelin-tézeti részvények 229 London 111.75 ft. 90st. 111.90 Ezüst 106.60 Cs.kir. arany — Napoleonor 891. 1/2 Urbéri kötvények: Magyarországi 74.75. Temei 74.50 Erdélyi 73.50. Horvátországi 75.50

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

A t. cz. n. é. közönség meg van

**Az 1873-ki bécsi világtárlaton
érdem-éremmel
kitüntetett
Első férfi cipő gyár
Kolozsvárt.**

Azon kitüntetés, a melyben készí-
ményeim a világtárlaton a nemzet-
közi Jury által részesítették, a leg-
világosabb bizonyíték arra nézve, hogy a
gyáramban készült lábbelik jószág,
tartósság, csinos és izletes kiállítás
tekintetében előnyvel kiállják a
versenyt bármely külföldi gyár ké-
szítményeivel.

Az aratott dícséretes siker arra
ösztönzött, hogy a megkezdett pályán
a kor igényeinek megfelelőleg, tovább
haladjak; ennél fogva gyáramat tö-
kéletesen újjászerveztem, azt a leg-
jobb szabászokkal láttam el és a
legjelesebb munkaerőkkel szaporítottam,
a minek következtében gyáram
bármely időben elfogad megrendelő-
seket, azokat a legpontosabban tel-
jesíti és az ígért órára mulhatlanul
kiszolgáltatja. Ezenkívül bárhol és
bárki által készült lábbelieket is pon-
tosan kijavít.

Kész férfi, nő- és gyermeklábbeli-
ek a legnagyobb választékban ta-
láltnak.

Usapó Sándor.

-nyitandó a tejkészítő üzemnek

sabban ne kapná meg a határozott órára.

ezen túl mentve attól a bosszantástól, hogy a

(107)

(1-10)

Ingyen,

sőt levélbeli kívánságra

még bérmentve is!

kézséggel szolgáltatunk mindenkinek

leggyönyörűbb női ruhakelmék

nagy választéku mintagyűjteményével

HAMBURGER ADOLF

divatárkereskedésében

PEST, uri-utca

1-ső szám.

Alólírott gyári árban árul

valódi rumburgi szövetekeket

(tisztá lenvászon)

jótállás mellett:

3/8 széles, 53 rőfös véget 22 fittól 73 fittig.

3/4 " " " 49 " 65

1/2 " " " 38 " " lepedőknek 52 fittól 60 fittig és rőf száma

1 ftt 45 krtól, 1 ftt 70 krtig; e mellett figyelemztet dús raktárára 38 rőfös szép

vásznakból.

Callicot szoknyáknak és lepedőknek 12 1/4, 10 1/4, 9 1/4, 8 1/4, 7 1/4, 6 1/4,

3/4, 1/2 rőf széles; továbbá:

Chiffonok, bécsi rőfnél szélesebbek finom szoknyáknak, percaik helyett

különösen ajánlhatók, rőf száma 21 krtól, 45 krtig.

Amerikai gyapott-szövetek singe 16 1/2 krtól, 45 krtig.

Teutsch J. B. Segesvártt.

Videki megrendelések az összeg utánvétele mellett szokott pontossággal

teljesítettek.

(447)

(4-*)

Nagy József**arany és ezüstműves Kolozsvártt**

főter br. Józika-ház 9 szám.

Ajánlja a n. érd. közönségnek jól berendezett, és a legnagyobb csinnal

kiállított bécsi és külföldi arany- és ezüst ékszer árúnak

dús raktárát.

(Övadás.) Raktáromban minden egyes tárgy valódisága a magy. kir.

bélyeggel van hitelesítve.

Legujabban megjelentek és Stein János**könyvkereskedésében Kolozsvártt kaphatók:****Arab gyöngyök, az arab nyelvből.**

Fordította Kármay Sámuel. Ára 1 ftt.

A kőszívű ember fiai.

Regény. Irta Jókai Mór. Második kiadás. 6 füzet. Ára 2 ftt 40 krt.

MADELEINE.

Regény. Sandeau után francziából fordítva. Ára 1 ftt.

Az elmés nemes**Don Quisotte de la Mancha.**

Irta Miguel de Cervantes Saavedra. Spanyolból fordította s bevezette

György Vilmos. Kiadja a Kisfaludy-Társaság. Első kötet.

(A bevezetés s az első rész első fele.)

Ára 2 ftt 80 krt.

Küzdelem a jogért.

Irta dr. Ihering Rudolf. A bővített harmadik kiadás után.

Fordították Ballai Lajos és Lippe Vilmos. Az előszót írta hozzá

dr. Wenzel Gusztáv. Ára 60 krt.

Tanulmányok.

Irta Hunfalvy Pál. Ára 2 ftt 80 krajczár.

Az 1662-diki országgyűlés.

FABÓ ANDRÁS agárdi ág. vall. ev. pap, a magy. tud. akadémia lev.

és a magy. tört. társulat val. tagjától. Ára 2 ftt.

C S Ó K.

Vigjáték négy felvonásban. Irta Doczi Lajos.

Az akadémia által a gr. Teleki jutalommal kitüntetett pályamű.

Ára 1 ftt 20 krt.

G I D.

Tragédia öt felvonásban. Irta Corneille Péter. Fordította Greguss

Ágoston. Kiadja a Kisfaludy-Társaság. Ára 60 krt.

G A L I L E I.

Dráma három felvonásban. Irta Ponsard Ferencz. Fordította Paulay

Ede. Kiadja a Kisfaludy-Társaság. Ára 60 krt.

Három királyné.

Regényes korrajz. Két kötetben. Irta a „Piccola” szerzője Saintiné B. X

Fordította Csukási József. Ára a két kötetnek 1 ftt 60 krt.

Az anyagyilkos.

Francia regény. Irta Belot A. és Dautin Gy. I—III. kötet.

Ára 3 ftt 60 krt.

A drámai középfajok elmélete.

A Kisfaludy-Társaság által jutalmazott pályamunka. Irta Névy László.

Ára 80 krt.

A jövő század regénye.

Irta Jókai Mór. Öt kötet. Ára az öt kötetnek 5 ftt.

A magyarnyelv szótára.

A magyar tudományos Akadémia megbízásából készítették, Czuczor

Gergely és Fogarassy János. 28 füzet: Utalatosan — Vértörvény.

Községi faiskola.

Alapvonalok a gyümölcsfajta- és termesztésre.

Községek, néptanítók, gazdák számára írta Kócsi Károly, a kolozsvári ev. ref.

főtanodában a természetrajz rendes tanára.

(A szöveg közé nyomott 58 ábrával s egy tervlappal.)

Nagy 8-r. XI. és 200 lap. Ára 1 ftt 50 krt.

Tartalom: I. Előszó. Bevezetés. II. SZAKASZ. Egy faiskola munkái. 1. Hogy kezdjük a faiskolának

szánt hely s milyen legyen talaj? 2. A faiskola nagyra valószínűsége. 3. A faiskola célja. 4. A faiskola

paraszti módok. 5. Hogy szerzik a jó talajt? 6. Hogy szerzik a jó talajt? 7. Hogy szerzik a jó talajt? 8. Hogy szerzik a jó talajt?

9. Hogy szerzik a jó talajt? 10. Hogy szerzik a jó talajt? 11. Hogy szerzik a jó talajt? 12. Hogy szerzik a jó talajt?

13. Hogy szerzik a jó talajt? 14. Hogy szerzik a jó talajt? 15. Hogy szerzik a jó talajt? 16. Hogy szerzik a jó talajt?

17. Hogy szerzik a jó talajt? 18. Hogy szerzik a jó talajt? 19. Hogy szerzik a jó talajt? 20. Hogy szerzik a jó talajt?

21. Hogy szerzik a jó talajt? 22. Hogy szerzik a jó talajt? 23. Hogy szerzik a jó talajt? 24. Hogy szerzik a jó talajt?

25. Hogy szerzik a jó talajt? 26. Hogy szerzik a jó talajt? 27. Hogy szerzik a jó talajt? 28. Hogy szerzik a jó talajt?

29. Hogy szerzik a jó talajt? 30. Hogy szerzik a jó talajt? 31. Hogy szerzik a jó talajt? 32. Hogy szerzik a jó talajt?

33. Hogy szerzik a jó talajt? 34. Hogy szerzik a jó talajt? 35. Hogy szerzik a jó talajt? 36. Hogy szerzik a jó talajt?

37. Hogy szerzik a jó talajt? 38. Hogy szerzik a jó talajt? 39. Hogy szerzik a jó talajt? 40. Hogy szerzik a jó talajt?

41. Hogy szerzik a jó talajt? 42. Hogy szerzik a jó talajt? 43. Hogy szerzik a jó talajt? 44. Hogy szerzik a jó talajt?

45. Hogy szerzik a jó talajt? 46. Hogy szerzik a jó talajt? 47. Hogy szerzik a jó talajt? 48. Hogy szerzik a jó talajt?

49. Hogy szerzik a jó talajt? 50. Hogy szerzik a jó talajt? 51. Hogy szerzik a jó talajt? 52. Hogy szerzik a jó talajt?

53. Hogy szerzik a jó talajt? 54. Hogy szerzik a jó talajt? 55. Hogy szerzik a jó talajt? 56. Hogy szerzik a jó talajt?

57. Hogy szerzik a jó talajt? 58. Hogy szerzik a jó talajt? 59. Hogy szerzik a jó talajt? 60. Hogy szerzik a jó talajt?

61. Hogy szerzik a jó talajt? 62. Hogy szerzik a jó talajt? 63. Hogy szerzik a jó talajt? 64. Hogy szerzik a jó talajt?

65. Hogy szerzik a jó talajt? 66. Hogy szerzik a jó talajt? 67. Hogy szerzik a jó talajt? 68. Hogy szerzik a jó talajt?

69. Hogy szerzik a jó talajt? 70. Hogy szerzik a jó talajt? 71. Hogy szerzik a jó talajt? 72. Hogy szerzik a jó talajt?

73. Hogy szerzik a jó talajt? 74. Hogy szerzik a jó talajt? 75. Hogy szerzik a jó talajt? 76. Hogy szerzik a jó talajt?

77. Hogy szerzik a jó talajt? 78. Hogy szerzik a jó talajt? 79. Hogy szerzik a jó talajt? 80. Hogy szerzik a jó talajt?

(103)

(1-1)

A 63. sz. „Kelet”ben olvasva, hogy az Erdélyi gazdasági egyesület igazgató

választmányának határozata nyomán szőlő-

szeti vándor tanár t. Fekete Pál ur a

jelen idény alatt a mezősgéi boryidék szá-

mosi kerületében számos községekben fog

működni, s azok sorai közt K. Lónát és

Esztényt is olvastuk; teljes bizalommal ké-

rem fel t. Fekete Pál urat, K. Lónáról

Eszténybe utazva Dobokán keresztül, alól

írtat is szerencséltesse látogatásával, ud-

varom előtt hajtattat el, — kerti szőlőcs-

kém megtekintése végett.

HODOR KÁROLY, s. k.

(103)

(3-*)

Gazdasági**és kerti vetemény****MAGVAK**

Lucerna, franciaia.

magyar.

Lóhere, Steier.

Burgundi répa.

Tarló répa.

Bükköny.

Fűmag, francia- és angol.

Ákászfamag stb.

Mindennemű kerti vetemény-mag-

vak, s mintegy 300 féle virágmag-

vak, legjobb minőségben és jutá-

nyos áron.

Szentjánosi és Veisznál

Kolozsvártt.

Ugyanitt találtnak valódi

Dittmar-féle kerti eszközök és

Tax-féle zsebkések.

(109)

(1-2)

Eladó 3 éves vaczkor**csemeték.**

Darabja válogatva 8 krt. Elegyessen

100 darab 4 ftt. Kolozsvártt kül-

magyarutca 4 sz.

(50)

(3-13)

Építészeti iroda.

Tisztelettel jelentem a t. cz. építő

közönségnek, hogy e városon, a bel-

magyarutczában 30 sz. alatt

építészeti irodát nyitottam.

Azon érdekeltekre nézve, a kik ba-

sonló vállalatok céljával ismeretlenek,

tájékoztatól kijelentem, hogy az építé-

szeti iroda elvállalja építészeti tervek

és költségvetések készítését, egész épít-

kezések kivételét, vagy pedig mások

által vállalt építészeti kivétel feletti

felügyeletet, építő anyagok beszerzé-

sét, vagy azok jutányos és jó minő-

ségben beszerzését illetőleg, utási

szolgálattal szolgál.

Az építészeti iroda reggel 8-tól este

7 óráig nyitva áll s az építészetre

vonatkozó bármintű felvilágosítással

minden időben szolgál.

Kolozsvártt, február-hó 8-án, 1874.

Wehrly János Albert,

építész-mérnök.

Hirdetmény.

Kötelezzük magunkat, gyártmányunkat egyedül raktárunkban Bécsben, Gulden-Bazar, Praterstrasse 66 árulni, s azokat

csak is a fennbbi cégtől lehet megrendelni.

Első tajték-, műtajték- és borostyánkő-gyár-társulat.

Mintán ez osztrák-magyar birodalom legtehetősebb gyári készítményeinek egyedüli árulási jogát megszereztem, további feladásra feléles, mert

e gyár jósága és olcsósága minden reclamát eleve nélkülözhető tesz.

(511)

Kivonat az 1000 mintát tartalmazó árjegyzékből.**Gulden-Bazar.**

John-Bull pipa és szár egy darabban,	2	John-Bull pipa, faragványokkal tokban	1
tajték és borostyánkőből, tokban	2	John-Bull pipa, borostyánkő nélkül tokban	1
John-Bull pipa, faragványokkal tokban	1	John-Bull pipa, legfin. és nagy	0
John-Bull pipa, legfin. és nagy	0	Magyar ppa, szárral és bojtval	1
Magyar ppa, szárral és bojtval	1	Magyar pipa meggysszárral, borostyánkővel	1
Magyar pipa meggysszárral, borostyánkővel	1	Német pipa, legfin. kupakkal	1
Német pipa, legfin. kupakkal	1	Német pipa, finom chinaiiszt kupakkal	2
Német pipa, finom chinaiiszt kupakkal	2	Antik pipák, tömörök, plast faragványval	2
Antik pipák, tömörök, plast faragványval	2	Török pipák, különféle alakúak	1
Török pipák, különféle alakúak	1	Török pipa, fin. bronzfedéllel	1
Török pipa, fin. bronzfedéllel	1	Török pipa, meggysszárral, borostyánkővel	1
Török pipa, meggysszárral, borostyánkővel	1	Kávéház pipa, fin. kupak nélkül	1
Kávéház pipa, fin. kupak nélkül	1	Török nargille-pipa, kellemes, különösen	2
Török nargille-pipa, kellemes, különösen	2	nőeknek, mert a fiist vizen meggy át,	2
nőeknek, mert a fiist vizen meggy át,	2	frissítőleg hat, darabja	2
frissítőleg hat, darabja	2	Ugyanaz, nagy és finom	5
Ugyanaz, nagy és finom	5	Meggysszárral, borostyánkővel 1 ftt 1, 2,	5
Meggysszárral, borostyánkővel 1 ftt 1, 2,	5	Szivar- és szivarka-szopókák több mint	1
Szivar- és szivarka-szopókák több mint	1	100 alakban, u. m. egyenes, görbe, ko-	1
100 alakban, u. m. egyenes, görbe, ko-	1	ronaalak, férfi- és nő-fejek, csoportok,	1
ronaalak, férfi- és nő-fejek, csoportok,	1	állatok, valamint fantázia-szopókák	1
állatok, valamint fantázia-szopókák	1	darabja	1

Kívánságra 5-től 100 fttig terjedő darabok is készíttetnek s gyári árban számíttatnak. — Megrendelések a

GULDEN-BAZARHOZ.

Bécs, Praterstrasse 66 sz. teendő.

Árulás nagyban és részletben. — Megrendelések utánvétel, vagy az összeg beküldése, mellett teljesíttetnek.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdászattal az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvártt.